

Väg

Europaväg 45 (E45) är utpekad som riksintresse då vägen är av betydelse för regional och interregional trafik. Vägen ingår i det nationella stamvägnätet som riksdagen fastställt. Vägarna i det nationella stamvägnätet är av särskild nationell betydelse. E45 är Sveriges längsta väg och sträcker sig mellan Göteborg och Karesuando via bland annat Säffle. Europaväg 18 (E18) ingår i det av EU utpekade trans European Transport Networks, TEN-T. Vägarna som ingår i TEN-T är av särskild internationell betydelse. E18 är en väst-östlig förbindelse som förbinder Stockholm med Oslo via Västerås, Örebro och Karlstad.

Ställningstaganden

- Kommunen ska verka för en fortsatt utbyggnad av E18 med standardhöjning av för att möjliggöra hastighetshöjningar och ökad trafiksäkerhet.
- Kommunen är positiva till åtgärder på E45 Säffle-Valnäs och vill påpeka att det är viktigt att utbyggnad sker efter planeringsstadiet.
- Översiktsplanen tar ställning för en flytt av knutpunkt vid Knöstad till Ökne. Samråd gällande flytt av knutpunkten ska hållas med Region Värmland och Trafikverket. En gemensam utredning eller ÅVS föreslås tas fram och efterföljas av detaljplan.

Farled/Sjötrafikstråk

Söder om Lurö och längs östra sidan av Värmlandsnäs går farleder av riksintresse. Sju farleder berör Säffle kommun. Farlederna utgör farledsklass 1 och 2.

Ställningstaganden

- Det är angeläget att byggnation av slussar i Trollhätte kanal sker parallellt med att befintliga slussar är öppna. Detta för att yrkessjöfart fortsatt ska vara möjligt under byggnationstiden.

Flyg

Karlstad Airport är av riksintresse för kommunikationer. Flygplatsens MSA område (Minimum safety altitude) berör stora delar av kommunen. Inom en MSA-yta finns fastställda höjder för högsta tillåtna objekt och bevakas av verksamhetsutövaren för att säkerhet och tillgänglighet inte ska äventyras.

Riksintresse energiproduktion, 3 kap 8 § MB

Områden som är utpekade som riksintresse för vindbruk innebär att Energimyndigheten bedömer området som särskilt lämpligt för elproduktion. Inom kommunen finns tre områden på land och ett i vatten med särskilt goda vindförutsättningar som är av riksintresse för vindbruk.

Ställningstaganden

- Kommunen yrkar på förändring av riksintresseområden för vindkraft. Främst vill kommunen se ett avskaffande av områdena. Om områdena kvarstår bör följande kriterier tillämpas: 1000 meter ska gälla generellt mot befintlig bebyggelse och LIS-områden. 1500 om bebyggelse (befintlig) eller LIS-områden ligger i vindriktningen (mellan norr och öster om vind), se karta sid 66 samt 82. Det sedan tidigare gällande avståndet på 400 meter anser kommunen vara inaktuellt.

Riksintresse rörligt friluftsliv, 4 kap 1, 2 §§ MB

Inom dessa områden ska "turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön". Riksintresset ska inte utgöra ett hinder för utveckling av städer och tätorter.

Vänern

Hela Vänern med öar och skärgård är utav riksintresse för rörligt friluftsliv med kustturism.

Ställningstaganden

- Riksintresseområdet omfattar stora delar av Säffle stads södra och centrala delar samt större delar av västra Värmlandsnäs. Kommunen finner det mer lämpligt att gränsdragningen för riksintresset omfattar en zon på 300 meter från strandlinjen vilket är den ungefärliga omfattningen på östra sidan av Värmlandsnäs. Kommunen menar att denna zon är tillräcklig för att möjliggöra de värden inom "hela Vänern med öar och skärgård" som riksintresseutpekandet syftar till., se karta sid. 66.

Natura 2000- område

I Säffle kommun finns flera Natura 2000-områden utpekade, vilket är en form av riksintresse utpekade som en del av ett nätverk i EU av skyddade områden enligt Art- och habitatdirektivet. Målet med områdena är att den biologiska mångfalden bevaras, genom att förbättra och behålla naturmiljön. Områdena av riksintresse för naturvård ska representera huvuddragen i svensk natur, belysa landskapets utveckling och visa mångfalden i naturen. Inom kommunen redovisas flertalet Natura 2000-områden, följande områden finns i kommunen:

Fågeldirektivet

- Bjursjöhöjden
- Brosjön
- Gillbergasjön
- Millesvik och Lurö skärgård
- Värmlandsskärgården

Habitatdirektivet

- Bjursjöhöjden
- Gillertjärn
- Gullsjöälven
- Kackerudsmossen
- Millesvik och Lurö skärgård
- Torps bergbrant
- Värmlandsskärgården
- Yttre Hedane

Ställningstaganden

- Vid en utökning av verksamhetsområde i Värmlandsbro ska krav ställas på fördröjning och reningsåtgärder för att säkerställa att ingen negativ påverkan på Brosjöns värden uppkommer.

Andra värden

Naturvärden

Säffle kommun har en varierad och rik natur, från Vänerens kust- och slättlandskap till bergiga skogsmarker i norr. Kommunen har gott om sjöar och vattendrag och har en stor del jordbruksmark.

Kommunfullmäktige antog i mars 2015 en Naturvårdsstrategi för Säffle kommun. Strategin är ett kunskapsunderlag som lyfter fram kommunens naturkvalitéer, är underlag för förvaltning av kommunala naturvärden och en vägledning i den kommunala planeringsprocessen.

Ställningstaganden

- I samband med planläggning, lovgivning eller tillståndsprövning ska eventuella intressekonflikter mellan naturvårdsintressen och exploateringsintressen identifieras. Naturvärden ska bedömas, exempelvis med stöd av en inventering.
- Om förekomst av art som omfattas av artskyddet berörs av planläggning kan dispens från artskyddsförordningen behöva sökas innan detaljplanen antas/bygglov beviljas för att veta att planen är möjlig att genomföra.
- Areella näringars intressen behöver beaktas noga vid byggnation inom jordbruksmark. Riktlinjer redovisade i översiktsplanen ska följas vid bedömning av lämplighet.

Naturreservat

Områden med värdefull naturmiljö, hög biologisk mångfald eller stor betydelse för friluftslivet kan skyddas som naturreservat. Syftet med ett naturreservat är att bevara den biologiska mångfalden, bevara, skydda och skapa värdefulla naturmiljöer och livsmiljöer för skyddsvärda arter. Sedan översiktsplanen antogs år 2013 har ett naturreservat tillkommit, Gillbergaskogen.

I Säffle kommun finns följande 20 naturreservat:

- Bjursjöhöjden (ca 155 ha)
- Gillbergaskogen (ca 240 ha)
- Gillbergaskogen (ca 27 ha)
- Gillertjärn (ca 40 ha)
- Glaskogen (ca 320 ha i Säffle kommun)
- Hösås (ca 2 ha)
- Kilafjället (ca 158 ha)
- Lilla Örtjärnskogen (ca 30 ha)
- Lurö skärgård (ca 15 305 ha)
- Millesviks skärgård (ca 8 585 ha)
- Olsmossen (201 ha)
- Segoltorpshöjden (ca 130 ha)
- Ulvfjället (ca 60 ha)
- Värmlandsskärgården (ca 145 ha i Säffle kommun)
- Yttre Hedane (ca 9 ha)
- Kanan (ca 14 ha)
- Gårdsviksfjället (ca 158 ha)
- Svarttjärnshöjden (ca 7 ha)
- Torps bergbrant (ca 20 ha)
- Sandåns lövskog (ca 21 ha)

Biotopskyddsområden

Små områden som utgör speciella livsmiljöer för djur och växter kan skyddas genom klassning som biotopskyddsområde.

Generella biotopskydd är skyddade i hela landet. Det finns sju olika generella biotoper:

- Allé
- Källa med omgivande våtmark i jordbruksmark
- Odlingssäle i jordbruksmark
- Pilevall
- Småvatten och våtmark i jordbruksmark
- Stenmur i jordbruksmark
- Åkerholme

Det enskilda skyddet kan röra olika biotopsgrupper där det specifika området skyddas. Inom området är alla åtgärder som kan skada naturvärdet förbjudna. Inom Säffle kommun ligger för närvarande 108 biotopskyddsområden. För både de generella och enskilda biotopskyddsområdena kan ansökan om dispens behöva sökas hos den myndighet som beslutat om skyddet. Ansökan bör ske innan detaljplan antas/bygglov beviljas för att veta om önskad åtgärd är genomförbar.

Naturvårdsavtal

Hantering av naturvårdsavtal görs av Skogsstyrelsen på skogsmark. Syftet med ett naturvårdsavtal är att bevara och utveckla de befintliga höga naturvärdena på en plats.

I Värmland finns 708 områden med naturvårdsavtal och i Säffle finns i nuläget 83 sådana områden utpekade.

Strandskydd

Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till strandområden samt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet.

Det generella strandskyddet är 100 meter och gäller vid alla sjöar och vattendrag. Inom områden med särskilda värden utifrån strandskyddets syften kan länsstyrelsen besluta om ett utökat strandskydd upp till 300 meter. Strandskyddet gäller både på land och i vattenområdet.

I Säffle kommun finns för närvarande ingen vattenförekomst som omfattas av ett utökat strandskydd. Detta på grund av ett formaliafel vilket upphävde länsstyrelsens beslut (2014-12-16, Ref 511-8001-2014). Aktuell LIS plan har dock anpassats efter länsstyrelsens beslutsunderlag och de områden som föreslogs omfattas av ett utökat strandskydd.

Strandskydd gäller inte vid småvatten och mindre vattendrag. Dock finns undantag för vatten som innehar höga värden. I Säffle kommun finns flera av dessa undantag.

Strandskydd gäller inte heller för konstruerade dammar och vatten, men vissa undantag finns.

Ställningstaganden

- Inriktningen i Säffle kommuns remissvar, 2021-03-31 på SOU 2020:78, bör fortsatt gälla som utgångspunkt vid kommande förändringar i miljöbalkens regler avseende strandskydd.

Värdefulla och särskilt värdefulla vatten

Värdefulla vatten är områden som pekats ut som nationellt värdefulla eller nationellt särskilt värdefulla. Klassningen görs utifrån naturvärden (Naturvårdsverket), fisk/ fiskevärden (Fiskeriverket) samt kulturvärden (Riksantikvarieämbetet) och syftar till ett långsiktigt skydd och restaurering vid behov.

Härefjorden, Finnsjön, Aspen, Stora Bör, Lilla Bör, Älgsjön och Vänern är områden utpekade som nationellt särskilt värdefull av fiskeriverket. Områdena är utpekade som nationellt särskilt värdefulla med hänvisning till dess höga fisk- och fiskevärden.

Sjönsjö, Stora Bör, Aspen/Finnsjön/Lillälven, Gillbergasjön och hela Vänern är områden som är utpekade som nationellt särskilt värdefull av Naturvårdsverket.

Ställningstaganden

- Säffle kommun arbetar för en förbättrad vattenkvalitet och ska inom den fysiska planeringen särskilt beakta värdefulla vatten.

Våtmarker

Det finns tämligen gott om våtmarker och småvatten i kommunen. Våtmarker fungerar som naturliga vattenreningsverk och kan via biologiska processer minska näringshalter i vatten. De främjar den biologiska mångfalden både i flora och fauna. En av de mest kända våtmarkerna i kommunen är Brosjön, som nu håller på att restaureras i ett samarbete med bland annat berörda markägare och länsstyrelsen i Värmland.

Ställningstaganden

- Våtmarker kan vara lämpliga för anläggande av solcellsparker och ett sätt att inte ta jordbruksmark i anspråk. Säffle kommun är öppna för solceller på våtmark om dessa kan anläggas på sådant sätt att våtmarkens funktion och den biologiska mångfalden inte påverkas negativt.

Nyckelbiotoper

Skogsområden med mycket höga naturvärden och som är mycket viktiga för hotade växter och djur i skogen kallas nyckelbiotoper. På Skogsstyrelsens hemsida Skogens pärlor finns uppgifter var nyckelbiotoper finns. I Säffle kommun finns drygt 500 områden som har utsetts till nyckelbiotoper.

Kulturvärden

Säffle kommun innehåller många skyddsvärda kulturmiljöer. Byggnadsminnen, kyrkor och begravningsplatser hör vanligen till den lokala bygdens mest märkliga byggnadsverk med långa historiska traditioner.

I kommunen finns två områden som klassas som riksintresse för kulturmiljövård, dessa beskrivs ovan under riksintressen.

Fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar

Fornlämningar är spår av mänsklig verksamhet. Fornlämningar finns över hela kommunen men det mest koncentrerade områden finns på sydvästra Värmlandsnäs och kring de större sjöarna. Få av fornlämningarna är utgrävda. Man vet att området varit bebott sedan stenåldern, men särskilt vanliga är lämningar från brons- och äldre järnåldern på Värmlandsnäs. Nära dagens Säffle tätort finns spår från både stenålder och yngre järnålder.

Fornlämningar definieras och skyddas automatiskt, omedelbart och utan myndighetsbeslut, enligt Kulturmiljölagen (SFS 1988:950). Enligt lagen är det förbjudet att förändra, ta bort, skada eller täcka över en fornlämning, men i vissa fall kan Länsstyrelsen ge tillstånd till ingrepp i fornlämningen

Ditt Värmland

I kulturmiljöprogrammet för Värmland "Ditt Värmland" från 1989 listas ett 40-tal områden i Säffle kommun som särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt. Områdena utgörs i huvudsak av tre typer: Kyrkor och herresäten med omgivande marker, enskilda gårdar eller mindre byar där marken brukats under lång tid samt gravfält och rösen från förkristen tid.

Ställningstaganden

- Säffle kommun önskar att Länsstyrelsen i Värmlands län uppdaterar det länsövergripande kulturmiljöprogrammet "Ditt Värmland" med fokus på landsbygderna utanför städer och tätorter.

Kommunens kulturmiljöprogram

Kommunen har flera kulturmiljöprogram för områden i Säffle stad och tätorter.

I Säffle stad finns kulturmiljöprogram för Säffle stadskärna som upprättades år 2014. 2020 togs ett kulturmiljöprogram med bebyggelseinventering och fram för Säffle stadskärna, delområde Tuva-Tingvalla.

2021 togs ett kulturmiljöprogram för Sund, Sundstorp och Trebackarna fram.

Under 2022 har ett kulturmiljöprogram arbetats fram för tätorterna Nysäter, Svanholm och Värmlandsbro parallellt med översiktsplanarbetet.

Landskapsbildsskydd

Landskapsbildsskyddet är ett äldre skydd från naturvårdslagen i syfte att skydda de visuella upplevelsevärdena i landskapen inom större områden. Landskapsbildsskydd är ett begrepp som inte finns i miljöbalken.

I Säffle kommun fanns vid inledningen av framtagande av översiktsplanen tre områden som berördes av skydd. Dessa var område vid stora Bör, område vid Ämneskogssjön och område vid Sjövik, Kila. Länsstyrelsen har beslutat att upphäva förordnande om landskapsbildsskydd i Säffle kommun (2023-10-25). Beslutet angående upphävande av Ämneskogssjön överklagades. Regeringen beslutade 2024-02-15 att inte pröva överklagandet. Landskapsbildsskyddet i kommunen är därmed upphävt för alla områden.

Ställningstaganden

Säffle kommun ställde sig positiv till upphävandet av landskapsbildsskyddet för de tre områdena då dessa omfattas och skyddas av överlappande lagstiftning.

Miljöfarlig verksamhet

I 9 kap. Miljöbalken (1998:808) beskrivs vad som avses med miljöfarlig verksamhet. Miljöfarliga verksamheter delas in i fyra grupper: tillståndspliktiga (A- och B-anläggningar), anmälningspliktiga (C-anläggningar) och verksamheter som varken är tillstånds- eller anmälningspliktiga. I Miljöprövningsförordningen (2013:251) beskrivs vilka verksamheter som är tillstånds- eller anmälningspliktiga.

I Säffle kommun finns ett antal industriverksamheter med miljöpåverkan av varierande grad. En del miljöfarliga verksamheter inom Säffle kommun kräver skyddsavstånd till bostäder på grund av risker och störningar med hänsyn till miljö, hälsa och säkerhet.

Sevesoanläggning

En sevesoanläggning är en verksamhet som hanterar sådana farliga ämnen att de omfattas av lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. I Säffle kommun finns två anläggningar som omfattas av direktivet.

Ställningstaganden

- För planering i anslutning till Sevesoanläggning ska MSBs vägledning "Samhällsplanering och riskhantering i anslutning till storskalig kemikaliehantering" användas.

Luftföroreningar

För utomhusluft finns miljö kvalitetsnormer (MKN) som gäller för hela Sverige. MKN för utomhusluft finns för kvävedioxid/kväveoxider, svaveldioxid, bly, partiklar (PM10/PM2,5, marknära ozon, bensen, kolmonoxid, arsenik, kadmium, nickel och bense(a)pyren. I Säffle kommun utgör Nordic Paper en källa till luftföroreningar. Utsläppen har minskat men är en utmaning för kommunen att hantera. Detta hanteras vidare i fördjupning av översiktsplanen för Säffle stad samt kommunens löpande miljö- och tillsynsarbete i samverkan med Länsstyrelsen Värmland.

Farligt gods

Kommunen har tre vägar som är rekommenderade färdvägar för farligt gods, E18, E45 och Lv 175 samt på järnvägen Norge/Vänerbanan.

Ställningstaganden

- För planering intill transportleder för farligt gods ska Länsstyrelsen Dalarnas vägledning "Farligt gods-riskhantering i fysisk planering" användas. Vägledningen redovisar markanvändningar som normalt kan placeras inom vissa avståndszoner från riskkällan utan särskild riskhantering.
- Kommunen önskar mer planeringsunderlag.

NÄRMRE ÄN 30 METER	30-70 METER	70-150 METER	ÖVER 150 METER
Odlingar	Bilservice	Bostäder i högst 2 plan	Bostäder i mer än 2 plan
Trafikytor	Industrier	Mindre samlingslokaler	Vård
Ytparkeringar	Mindre handel	Handel	Kontor i flera plan
Friluftsområden	Tekniska anläggningar	Mindre kontor (inte hotell)	Hotell
	Övrig parkering	Kultur- och idrottsanläggningar utan betydande åskådarplats	Skolor
	Lager		Större samlingslokaler
			Kultur- och idrottsanläggningar med betydande åskådarplats

Figur: Zonindelning för riskhantering. Markanvändning som normalt kan planeras utan särskild riskhantering. Avstånden gäller från väg- och rälskant (Länsstyrelsen Dalarna, 2012).

Omgivningsbuller

Omgivningsbuller är ett samlingsbegrepp för buller från industri- och verksamheter samt för de olika trafikslagen. Buller definieras som oönskat ljud på nivåer som kan utgöra olägenhet för människor. Särskild reglering finns för vissa typer av buller såsom från vindkraftverk eller skjutbanor.

Vägtrafikbuller är den typ av buller som orsaker störning för flest. I Säffle kommun är E18 och E45 de mest trafikerade vägarna och således två av de största bullerkällorna. Vidare utgör järnvägen en betydande bullerkälla.

Även vindkraftverk utgör bullerkällor för de som bor i närheten. Hur mycket störningar vindkraftverken skapar beror på lokala förhållanden och typ av kraftverk. Naturvårdsverket har tagit fram en vägledning om buller från vindkraftverk.

För trafikbuller vid bostäder gäller "Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader" i vilken riktvärden för trafikbuller utomhus redovisas. Riktvärdena gäller för spårtrafik, vägar och flygplatser.

Ställningstaganden

- Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader iakttas vid detaljplanering och lovgivning.
- Kommunen avser att bevaka bullersituationen längs med järnväg, europavägar och större länsvägar i samband med eventuella väg- och järnvägsplaner.
- Kommunen har en restriktiv hållning till uppförande av nya vindkraftverk, delvis för att minska risken för bullerpåverkan för närboende.

Förorenad mark

Ett förorenat område är en plats som är så förorenad att den kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Området kan utgöras av mark, vatten, sediment och/ eller byggnader och anläggningar. Inom Säffle kommun finns det totalt 214 stycken potentiellt eller konstaterat förorenade områden som miljö- och byggförvaltningen är tillsynsmyndighet över.

Kolsätters sågverk är en av de mest 10 prioriterade områdena i länet, och på listan finns också Billeruds bruk (Nordic paper), Långviken industrideponi, Svanskogs bruk och Verkstadsindustri Pressaren.

Länsstyrelsen tillhandahåller planeringsunderlag med kartläggning av potentiellt förorenad mark. Kartläggningen är inte heltäckande utan föroreningar kan finnas på flera platser.

En kommunal plan för tillsyn av förorenade områden är under framtagande.

Ställningstaganden

- I samband med detaljplanering och lovgivning (bygglov och förhandsbesked) ska markens lämplighet bedömas. Om det rör ett område som finns med i EBH-stödet samt vid misstanke om förorening ska förekomst av markföroreningar utredas.
- Pågående utredning vid Rävgården, Svaneholm ska bevakas gällande risk för föroreningar inför planläggning av nytt bostadsområde.
- Markföroreningar inom områden med risk för ras och skred observeras särskilt och prioriteras för åtgärd.

Översvämning och skyfall

Vid all planering måste hänsyn tas till förhöjda vattennivåer. I Säfte kommun finns både pluviala översvämningssrisker, framförallt längs Byälven och Vänern, samt fluviala översvämningssrisker på grund av skyfall. Kommunen jobbar löpande med dessa risker inom olika delar av samhällsbyggnadsprocessen. Arbetsmetodiken har sin utgångspunkt ifrån fastställda lagar, villkor och styrdokument från överordnade tillsynsmyndigheter såsom Boverket, Länsstyrelsen etc. Metodiken skiljer sig något beroende på om åtgärder avser planering och byggnation av ny bebyggelse, eller om det rör sig om anpassning av befintlig bebyggelse.

Kommunen har tagit fram en skyfallsmodellering för Säfte stad (2018). I rapporten sammanställs data för både nederbörd, höga flöden Byälven och stigande vattennivå i Vänern. De olika scenariona visar att det översvämningssriskerna främst är koncentrerade till områdena vid Byälven.

Organisation

Organisationen inom kommunen som jobbar med frågor kring dagvatten och översvämningssrisker är delad avseende det övergripande samhällsbyggnadsansvaret i kommunen mellan Teknik- och fritidsförvaltningen och Miljö- och Bygghälsförvaltningen. I Miljö- och bygghälsförvaltningen ingår Plan-, bygg- mät- och miljöresurser i kommunen. Inom Teknik- och fritidsförvaltningen ingår övriga enheter som jobbar med samhällsplaneringen i kommunen vilka består av VA-enheten och Gatukontoret. Kommunen arbetar integrerat med alla samhällsplaneringsfrågor däribland dagvatten- och översvämningssrisker och är organiserade bl.a i en "plangrupp" samt en "etableringsgrupp" där utpekade resurser från resp. berörd enhet deltar. Vid behov deltar även säkerhetssamordnare och räddningstjänst.

Skyfall

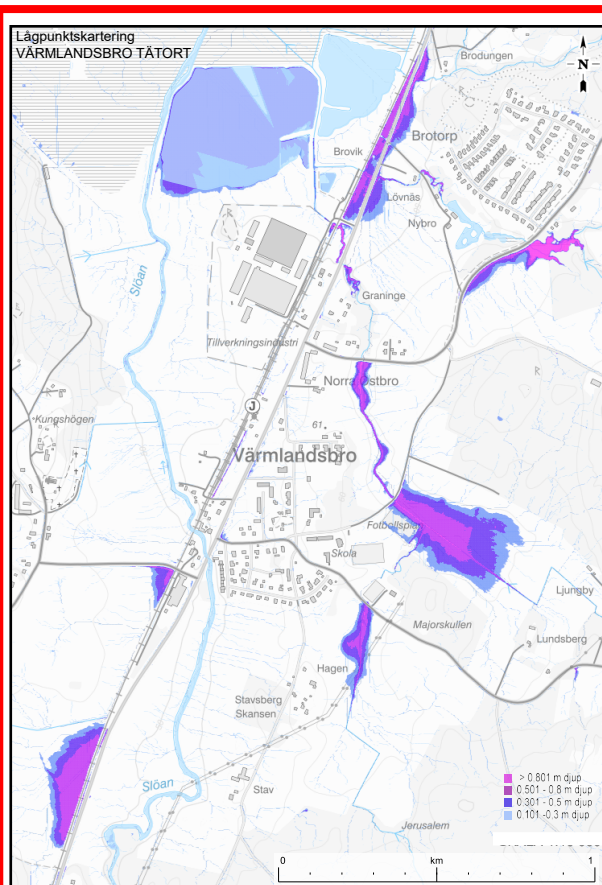
Som följd av klimatförändringar kommer nederbördsmonstren förändras och ge upphov till fler och mer intensiva skyfall. Dessa kan orsaka skador på byggnader och infrastruktur vilket i sin tur orsakar samhällsstörningar.

Vid skyfallsrisker inom den fysiska planeringen bör enligt Boverket och MSB ny sammanhållen bebyggelse och bebyggande med samhällsviktig verksamhet planläggas så att den årliga sannolikheten för att bebyggelsen tar skada vid översvämning är mindre än 1/100. Översvämningssriskerna från skyfall går aldrig helt att undvika och sannolikheten 1/100 innebär att det på 50 år är 39 % chans att en översvämning kommer att inträffa. Hänsyn vid fysisk planering bör även tas till riskerna vid ett förändrat klimat.

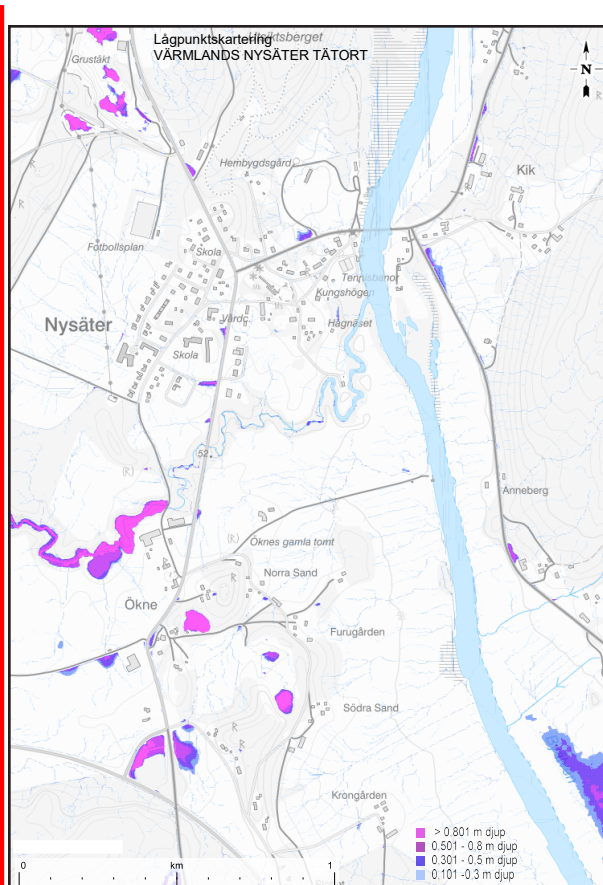
Som underlag i kommunen finns en skyfallsmodellering för Säfte stad, skyfallskartering för Svaneholm samt en nyligen framtagna kommunövergripande lågpunktskartering. Lågpunktskarteringen finns tillgänglig i kommunens interna kartverktyg och visar platser med sänkor där vatten kan ansamlas vid ett kraftigt regn. På en övergripande nivå framträder flera lågpunkter intill järnväg och större vägar. Större lågpunkter finns även i Gillberga samt flera områden på Värmlandsnäs. Lågpunktskarteringen ger inte en fullständig bild av skyfallspåverkan, utan är ett planeringsunderlag som kräver vidare analyser.

Vid beräkning av skyfall i modelleringen över Säfte stad (2018) är områdena utspridda över staden med större översvämningssriskerna vid Rolfserudstorp, Annelund och kring Säfte idrottsplats.

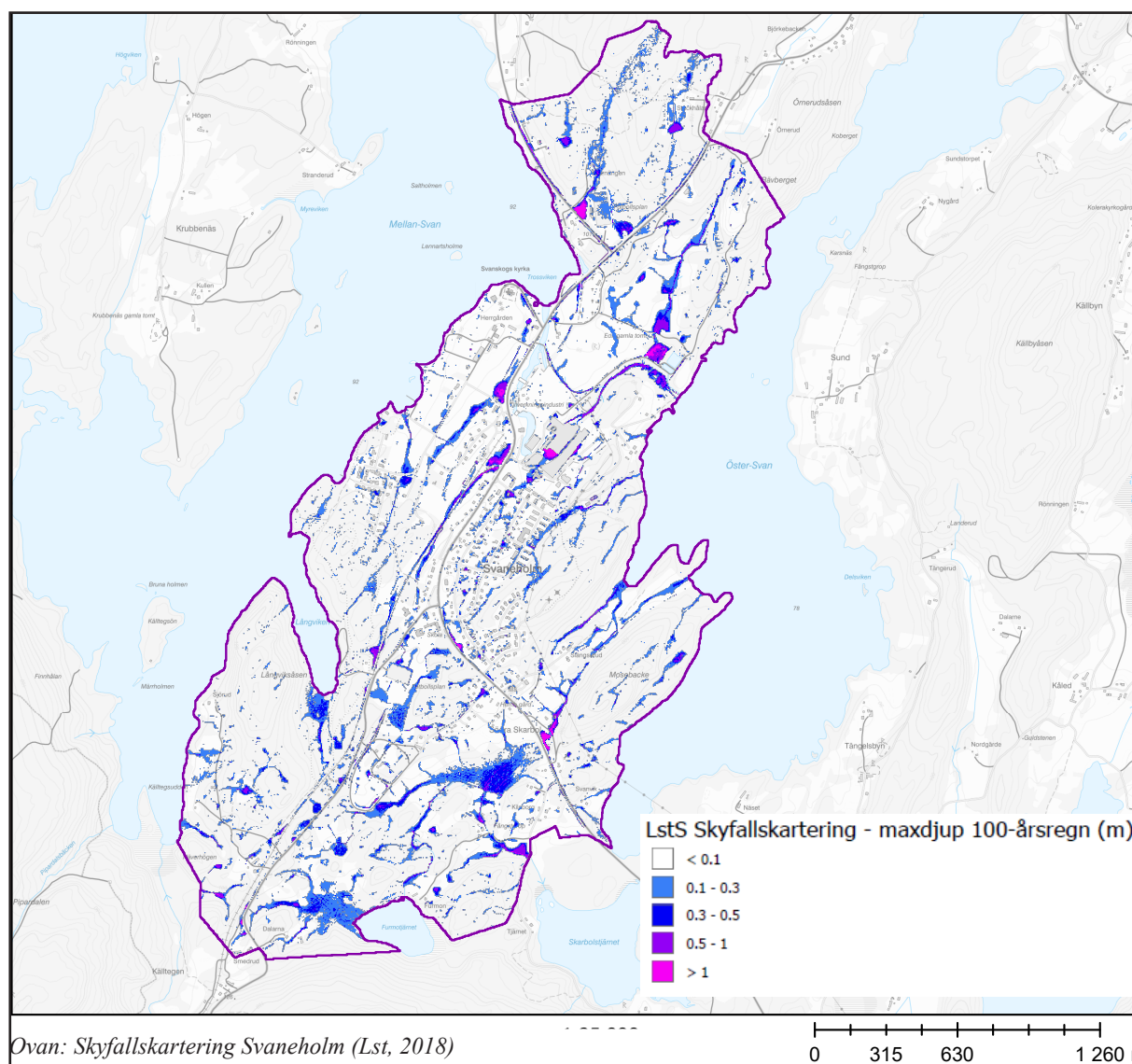
Skyfallskarteringen över Svaneholm (Länsstyrelsen, 2018) visar vid ett 100 års-regn spridda översvämningssriskerna. Djupaste områdena i tätorten lokaliseras till grönområdet mellan järnvägsstationen och Storgatan, på grönyta intill Storgatan längre norr ut samt på hårdgjord yta intill bruket.

Ovan: Lågpunktskartering Värmlandsbro.

Ovan: Lågpunktskartering Värmlands Nysäter.

Ovan: Skyfallskartering Svaneholm (Lst, 2018)

Ras, skred och erosion

Ras och skred är exempel på snabba massrörelser i jord och berg. I ett ras är det de enskilda delarna som rör sig fritt i förhållande till varandra medan ett skred är en sammanhängande massa som kommer i rörelse.

Erosion innebär en nednötning och transport av jord och berg som kan orsakas av vatten, vågor, vind och is. Erosion kan leda till ras och skred. Ras och skred kan innebära fara för människors hälsa och säkerhet samt skador på mark och byggnader. Klimatförändringar med tätare förekomster samt kraftigare nederbörd ökar risken för ras, skred och erosion.

För översiktlig redovisning av ras, skred och erosion finns samordnat kartunderlag samt vägledning framtaget av statliga myndigheter. Kommunen har inget eget framtaget underlag men har det översiktliga underlaget inlagt i den interna karttjänsten.

I Säffle kommun utgör Slöan och Byälven kända riskområden för vilka det finns specifika utredningar för.

Byälven

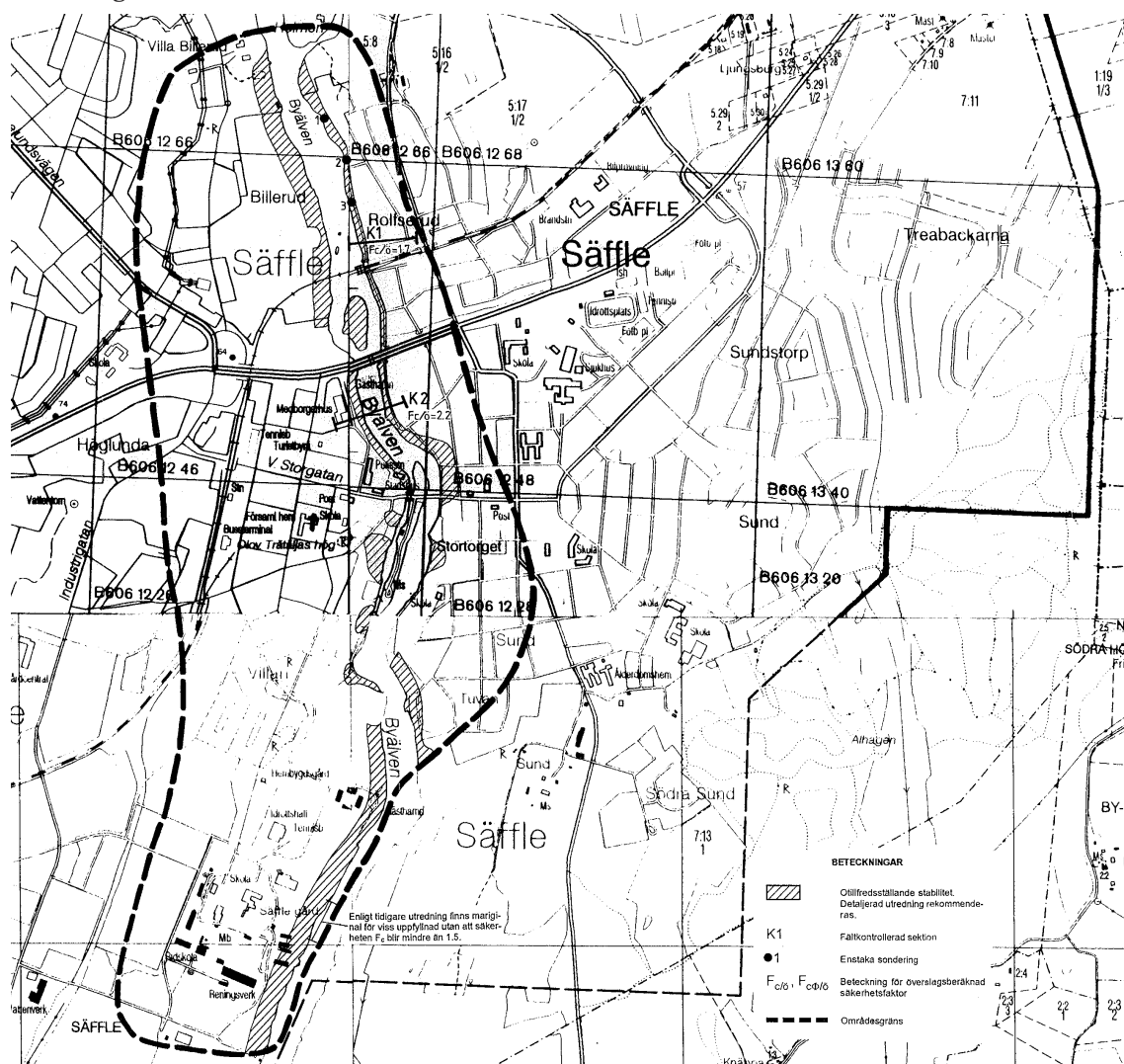
För Byälven har riskområden samt identifiering av åtgärder som kan minska riskerna för ras, skred och erosion vid en sänkning av vattennivån vid höglödessituationer föreslagits inom "Projekt Byälven".

Byälven är prioriterat område för arbete med att förebygga klimatrelaterade risker.

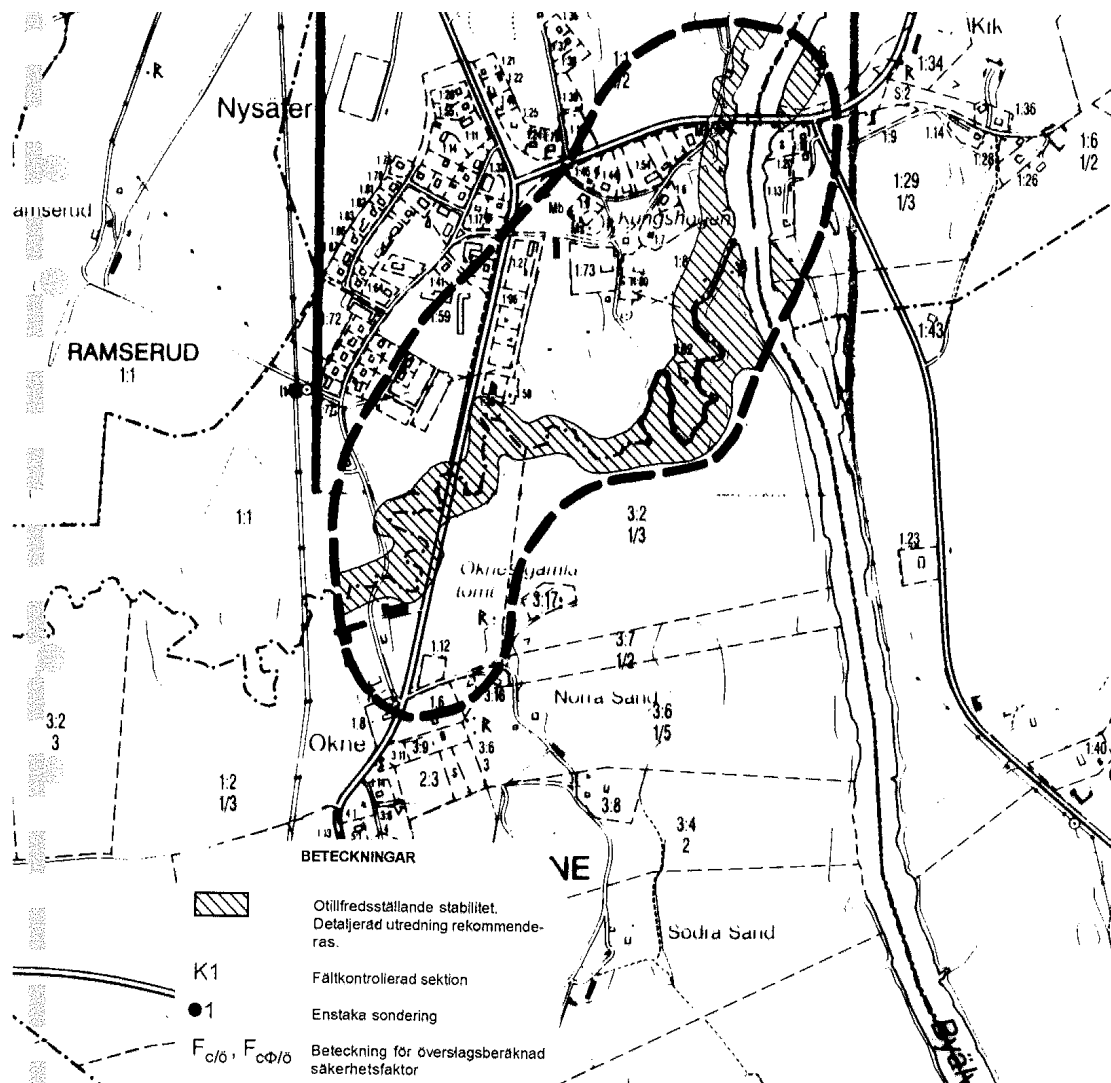
Slöan

För Slöan finns en översiktlig skredriskkartering (Räddningsverket, 1996). I utredningen redovisas skredriskkartor för Säffle, Värmlandsbro, Kättebacka-Nedre Kålsäter samt Värmlands Nysäter.

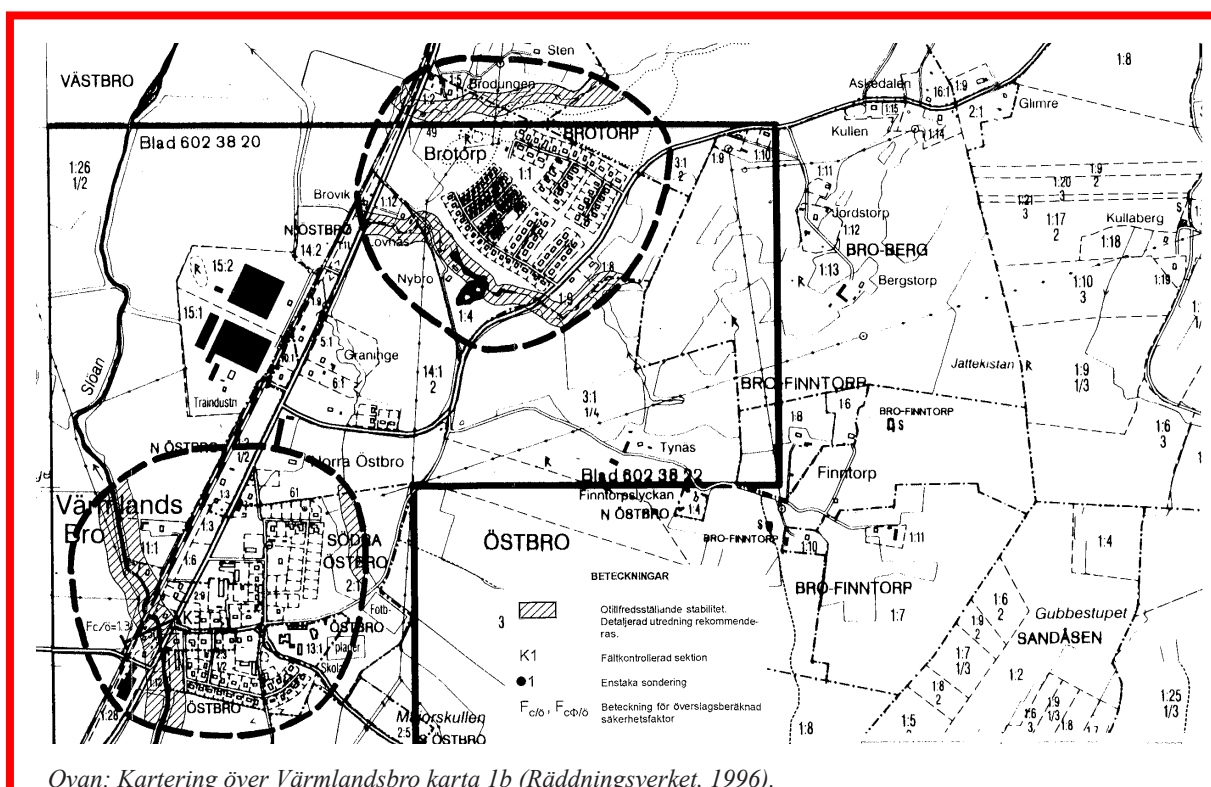
Kartor (1b) redovisar bedömning om stabilitetsförhållandena inom de områden där det finns förutsättningar för inititala eller provocerade skred och ras.

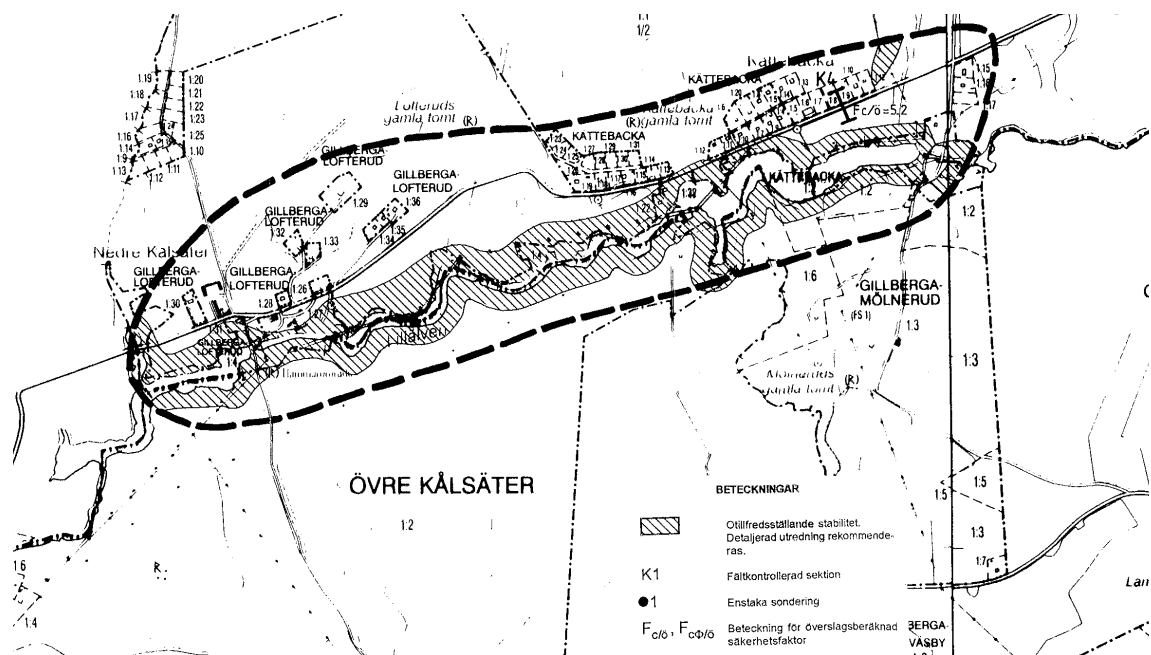
Ovan: Kartering över Säffle, karta 1b (Räddningsverket, 1996).

Ovan: Kartering över Värmlands Nysäter karta 1b (Räddningsverket, 1996).

Ovan: Kartering över Värmlandsbro karta 1b (Räddningsverket, 1996).

Ovan: Kartering över Kätteberga karta 1b (Räddningsverket, 1996).

Ställningstaganden

- Kommunen är medveten om och arbetar med de ökade riskerna som kan komma till följd av klimatförändringar, både för den redan bebyggda miljön samt inom utvecklingsprojekt.
- Kommunen fortsätter arbetet "Projekt Byälven", etapp 4, vilken behandlar åtgärder för att minska geotekniska risker både på befintlig samt redan bebyggd miljö vid en sänkning av vattennivåen vid höglödessituationer.
- Säffle kommun saknar mer detaljerat och kommunspecifikt planeringsunderlag. Kommunen önskar statlig samordning kring sådant underlag. Vidare bör regional och mellankommunal samverkan i frågan uppmuntras.
- Tillgängligt planeringsunderlag avseende ras, skred och erosion m.m. är mycket översiktligt. Platser inom identifierade riskområden kan vara oproblematisks att bebygga och vice versa. Inom ramen av förhandsbesked/bygglov samt detaljplanering gör kommunen en geoteknisk bedömning utifrån det översiktliga underlaget. Där risk bedöms föreligga krävs vidare geotekniska utredningar.
- I kommande prövning gällande utökning av verksamhetsområde i Värmlandsbro ska skredrisk invid Slöan utredas. Även område för bostadsutveckling i Värmlandsbro gränsar till område med skredrisk.
- Inom ramen för kommande prövningar för flera av tillkommande LIS-områden behöver de geotekniska förutsättningarna utredas.
- Exploatering som innebär borttagning av vegetation i eller ovanför branta slänter kan öka sannolikheten för ras. Vid sådan exploatering ska en riskbedömning göras av geotekniker eller annan person med expertis inom området.
- Inom områden där det finns risk för bergras och blocknedfall ska åtgärder för ny och befintlig bebyggelse, parker, grönområden och vegetation föregås av erforderliga utredningar.
- Fastighetsägaren har i grunden ett ansvar för att skydda sin fastighet och bebyggelse inom denna. Ansvaret inrymmer inte en lämplighetsbedömning enligt PBL men för befintlig bebyggelse kan detta innebära att säkra befintliga byggnader från översvännings- och skyfallssituationer inom egen fastighet.

Vattenkraft

Några mindre vattenkraftverk finns i de västra och norra delarna av kommunen. Kraftverken finns vid följande platser; Mörås, Svaneholm, Långserud Viksfors, Långseruds-Backa, Kålsäter, Aspen, Blixbol, Björnö. Dessutom finns ett 20-tal dammar i kommunen.

För närvarande pågår nationell omprövning av vattenkraftens miljövillkor. Syftet med omprövningen är att det ska leda till största möjliga nytta för vattenmiljön och en nationell effektiv tillgång till vattenkraft. Omprövningen beräknas pågå från 2022 till 2042.

Solenergi

Solenergi är en växande gren av förnybara energikällor. Solenergi tas tillvara på genom allt från mindre hushållsinstallationer till större solcellsparker. Flera kommunala fastigheter har idag solcellsanläggning respektive solvärmeanläggning.

I kommunen finns för närvarande inga större solcellsparker. Flertalet förfrågningar om solcellsparker har inkommit runt om i kommunen, för samråd med länsstyrelsen.

Kommunen ställer sig i grunden positiv till utbyggnad av solcellsparker då omgivningspåverkan är mindre än för vindkraftsparker.

Ställningstaganden

- Vid utbyggnad av större parker krävs ofta upprustning och utbyggnad av elnätet. Kommunens inriktning är att ny infrastruktur till solcellsparker bör markförläggas för minskad omgivningspåverkan och minskade konflikter med pågående markanvändning. Etablering av solcellsparker i närheten av befintliga ledningsstråk är fördelaktigt ur ett ekonomiskt perspektiv.
- Vid anläggande av solcellsparker på jordbruksmark bör fortsatt jordbruk genom bete eller odling främjas.
- Solcellsparker kan även vara lämpliga att anlägga på våtmarker samt lågproduktiv jordbruksmark och impediment.
- Småskalig vattenkraft och dammar är viktiga komplement till en robust och balanserad energiförsörjning.

Vattenförvaltning

EU:s vattendirektiv ligger till grund för hur vatten ska förbättras och förvaltas hållbart i syfte att säkerställa tillgången till dricksvatten och bevara naturliga miljöer.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten är ett juridiskt styrinstrument som syftar till att säkra vattenkvaliteten. Vattenförekomster statusklassas och normen är målet för vilken statusklass vattenförekomsten ska ha och när den ska uppnås.

I Säffle kommun är Öster-Svan enda vattenförekomsten med dålig ekologisk status. Bedömningen är en sammanvägning mellan flera parametrar. Den ekologiska statusen som för andra sjöar och vattendrag tidigare var dålig eller otillfredsställande, har förbättrats genom ett systematiskt arbete bl.a. med inventering och åtgärder av enskilda avlopp.

Vattenförekomsterna Slöan/Tarmsälven, Averstån och Ekholmssjön har otillfredsställande ekologisk status. Alla tre är påverkade av övergödning. Slöan/Tarmsälven samt Averstån har kvalitetskravet måttlig ekologisk status år 2027. Anledningen är att det bedöms omöjligt att nå god ekologisk status utan att skada samhällsintresset jordbruk. Resterande vattenförekomster i kommunen har kvalitetskrav om god ekologisk status.

Gällande kemisk status uppnår inga sjöar eller vattendrag god kemisk status. Detta med hänsyn till de överallt överskridna ämnena PBDE och kvicksilver och kvicksilverföreningar.

Alla grundvattenförekomster i kommunen har god kemisk och kvalitativ status.